

ALFÖLDI MÉHÉSZET

A SZEGEDVIDÉKI MÉHÉSZ-EGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN

Felelős szerkesztő: F Ü L Ö P J Ó Z S E F. Főmunkatársak: VÉKES IMRE, a Szegedvidéki Méhész-Egyesület elnöke. GUSEO FERENC, m. kir. adó- főtit.	ELŐFIZETÉSI DIJ: Egész évre 10 korona. Fél évre 6 "	Szerkesztőség és kiadóhiva- tal: Szeged, Ósztróvszky-utca 4. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények is küldendők. Kiadó: SZÜTS ISTVÁN.
A „Szegedvidéki Méhész-Egyesület“ évi tag- sági díja 1918. évtől kezdve 10 korona, minek ellenében külön díj nélkül jár hivatalos lapunk, az „Alföldi Méhészet“ is. A tag- díjak az egyesület címére küldendők: Szeged, Ósztróvszky-utca 4-ik szám alá.		— EGYES SZÁM ÁRA 70 FILLÉR. — Egyes számok külön is kaphatók: BARTOS LIPÓT KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN Szeged, Kárász-utca 5. szám.

Védekezzünk!

Ez az év csakugyan a nehéz megpróbáltatások ideje! A helyzet válságos jellege, amit juliusi számunkban fájdalmasan állapítottunk meg, semmit nem enyhült, sőt súlyosbodott! Az Alföldnek csak egyes pontjain voltak esők, de a legnagyobb részén a minden növényi életre pusztítólag ható aszály tovább tartott; virágok nem nyiltak, a méhek az éhségtől röptükben hullottak le. Ez a helyzet nemcsak az Alföldön, de a Dunántúl is!

Ilyen körülmények között csakis mesterséges etetéssel tarthatók élethen a méhek! Ehhez pedig cukor kell. Hogy megmenthetjük-e az Alföld méhállományát a teljes pusztulástól, attól függ, kiutalja-e a kormány a szükséges cukormennyiséget?

Ahol az állam lerekvirál minden terményt, ott az államnak kötelessége is szükség esetén a termelés védelmére sietni! *Amely állam csak elvenni tud, de adni nem tud: nem érdemli meg az állam nevet!*

A nagy bajok, a nagy veszedelmek összehoznak, egy akolba terelnek bennünket! A magyar méhészek sohasem érezték annyira az egyesülésnek, a tömörülésnek a szükségességét, mint a jelen időkben! Jó években nincs szükség, mindenünk van bőven, segítségre nem szorulunk! Magyar ember ehhez

van szokva, azért rendszerint nem társul, magának él, de rendszerint *magában pusztul is el!* Ma nincsen olyan ember, nincsen olyan méhész, akinek segítségre ne volna szüksége. Ezt a segítséget elsősorban önmagunkban kereshetjük! Eddig ismeretlen méhészek rátalálnak egymásra! Ez lesz a mai néhez idők nagy leckéje, amit megkaptunk és egyedüli eredménye!

Ne álljuk utját a társulás folyamatának, nyissuk ki szívünket az egymást megértés, kölcsönösség, a társulás nagy gondolatának, mely minden időkben nagy eredményeket hozott létre!

Csakis így tudunk még a mostoha idők ellen is védekezni!

Próbáljuk meg, védekezzünk!

A magyar méhészet multjából.

Irta és a verseci vándorgyűlésen előadta: **Zircher Hugó.**

A Délmagyarországi Méhész-Egyesület 1873. évben alakult meg Buziáson, Grand Miklós fáradhatatlan buzgalma következtében. Harminckét évvel ezelőtt már a tizenegyedik rendes közgyűlést tartottuk meg méhész-gazdasági kiállítással egybekötve Versecen 1886-ban szeptember 12—14-én. Tele hálával mondunk köszönetet a méhészet úttörőinek, a magyarországi méhészet igazi nagy alakjainak a ránk hagyott szakismeretekért és az általuk megkonstruált segédeszközökért.

Grand Miklós országos méhészeti felügyelő és báró Ambrózy Béla voltak a magyar méhészet úttörői. Városunkból származott e két kiváló méhész, már odakünn a hűvös földben nyugosszák örök álmaikat; kegyeletünk jeléül álljunk föl! (A közgyűlés összes tagjai egy pillanatra fölállanak.)

Ők ketten voltak lelkes terjesztői a kaptár méhészkedésnek Magyarországon, ahol eddig csak a kásos méhészkedést ismerték.

Ők alapították az első szaklapot az „*Ungarische Biene*“-t (1874.), mely német nyelven, majd 1877. évben a „*Magyar Méhészet*“-et, amely magyar nyelven jelent meg. Mindkettőt Grand Miklós szerkesztette és szinte összes cikkeit ő írta.

Az 1885. évben Grand Miklóst országos méhészeti felügyelővé nevezték ki, akinek 1893. évben bekövetkezett halála után utóda a szegedi születésű és néptanítói pályára készült Kovács Antal lett, aki 1917. évben vonult nyugalomba.

A világ egyetlen állama sem támogatta annyira a méhészetet, mint Magyarország! (No no! csak el ne szóljuk magunkat! Talán elkelve

még egy kicsi! Szerk.) Több mint 30 méhészegyesület van az országban, melyek terjesztik a szakismereteket s ápolják a társadalom érdeklődését a méhészet iránt. (Ami a méhészek érdeme! Szerk.) Van egy méhészeti szakiskolánk és 15 méhészeti vándortanítónk.

Az 1821. évben a magyaroknak 35 méhészeti szakesszük volt. A méz métermázsáját Pesten 1850-ben csak nagynehezen tudták 14 forintért eladni.

Az első méhészkönyvet 1636-ban írta Rákóczy György főméhészmestere, *Horthy Miklós*, és ez volt 123 éven át az egyedüli magyar nyelvű könyv. 1787. évben a bánáti méhészeknek 2 millió forint bevételük volt a méhészetből.

Kiváló magyar méhész *Szuhányi János* adta ki Pesten 1796-ban a „*Szorgalmas Méhész*“ című könyvet. Ő már 1773-ban alkalmazta a sejt hevedereket és a sejtek visszaadását.

Dzirzon János 1846. évben meglátogatta Tótmegyeren *Paulik Gábor* plebánost, abban az időben a magyar méhészet legbuzgóbb apostolát. *Dzirzon* Németországban, *Paulik* Gábor Magyarországon terjesztették nagy buzgalommal a rámácska hevedert és az új kaptár rendszert.

Vas megyében *Sághy Mihály* kiváló méhész buzgólkodott a Berlepsch-féle keretek meghonosításán. Ő volt első tanítója báró *Ambrózy Bélának*, a magyar méhészet mácenásának.

Báró *Ambrózyt* küldte ki kormánybiztosként a minisztérium az 1910-iki párisi internacionális kiállításra.

Ambrózy mint gyakorlati méhész, elsőrendű szakférfiú. Temesgyarmatán 1300 méhcsaládja volt. Évenként ezer métermázsán felül szállított mézet a világpiacra, ezenfelül nagyobb mennyiségű mézbort és méhet is.

De az irodalom terén is elsőik között foglal helyet. A „*Méh*“ című könyve, *Sötér Kálmánnak* „*A Méh és Világa*“ című szakmunkájával eddig utólérhetetlen termékei a magyar irodalomnak, amiket hosszú évszázadokig nem fognak túlszárnyalni.

Délmagyarországban nyert legkorábban teret a kaptár méhészet és innen terjedt az el az egész országban. A német, osztrák és magyar méhészek vándorgyűlései sokban hozzájárultak a méhészet terjesztéséhez!

Az 1893. évben Magyarországon 522 ezer méhcsalád volt; évi méztermésünk 22.300 métermázsát tett ki, viasz termelésünk pedig 246.743 kilogramm volt. Ezzel szemben 1908. évben volt 669.865 méhcsaládunk s termeltünk 43.843 métermázsas mézet. Átlagos méztermelésünk családonként 6.54 kg.

Európa évi méztermését 1900. évben 750.000 métermázsára becsülték, az egész világot pedig 3 millió métermázsára.

Szeptember 8-án délután 3 órakor választmányi ülést tartunk Szegeden, rendes egyleti helyiségünkben, Kossuth Lajos-sugárut 9. szám alatt.

Mi méhészek elmondhatjuk, hogy a méhecske, ez a jelentéktelen rovar, a háboru nyertesévé lett. Hogyan lehetséges ez, kérdik önök? Nem másképpen, minthogy két és fél millió méhcsalád szállítja a német népnek a mézet és gyümölcskonzervet.

Aki Németországban volt, meglepődik a sok gyümölcsfán, amiket utcákon, köztereken, országutakon lehet látni. Jó méhlegelőről gondoskodni nekünk is első kötelességünk legyen.

Ha azt akarjuk, hogy a méhészet a ráfordított fáradságot bőven jutalmazza, úgy nem szabad a haladás elől elzárkóznunk. A technikai vívmányokat figyelemmel kell kísérnünk és a méhészetben is be kell vezetnünk az újításokat.

A méhészet a régebbi időkhöz hasonlítva, lényegesen visszafejldött. A méhlegelő javításától és a technikai újításoktól remélhetjük méhészetünk újabb lendületét.

Az általam készített fekvő kaptár is a haladást és a többtermelést akarja szolgálni. A két keretsoros fekvő kaptár felső keretsora felülről kezelhető és ez a méztér, amit a fészket képező alsó keretsortól Hanemann-rácsos választó deszka választ el, honnan azonban a rács teljesen el is távolítható. A röpdeszka változtatásával, mely függőleges irányban mozdítható, a méhek csupán csak a fészkekre is korlátozhatók, a mézür népteleníthető, de úgy is szabályozható, hogy a méhek mindkét helyre szabadon járhatnak.

Ez a mozgatható röpdeszka az én találmányom, aki ennek készítésére engedélyt akar tőlem szerezni, 50 koronát kell befizetnie a rokkant katonák segélyalapjára, vagy pedig darabonként egy koronát.

Tegye meg mindenki, ami tőle függ, és az eredmény nem fog elmaradni.

A magyar méhészetet azzal magasabb színvonalra fogjuk emelni, mint volt a múltban! Ugy legyen!

Selyemtenyésztés és a méhészet.

Piave mellől, 1918. július hó.

Hogy a cimben foglaltakra rátérhessek, előbb el kell mondanom egyet-mást az olaszországi selyemtenyésztésről, ahol selyemhernyót majd minden háznál tenyésztenek, még a mostani nehéz háborus viszonyok között is. Majdnem minden házat úgy építenek, hogy a világos, szellős padlást a selyemhernyók részére rendezik be.

Hol termelik ezt a sok eperfalevelet? Én sehol az utak mentén *nagy, terebélyes, árnyékos, ágas-bogas eperfát nem láttam*. Eperfát ültetnek az összes utak mentén, a mesgyéken és keresztül a szántóföldeken is, *de nem engedik a fákat terebélyes fákká növekedni*, hanem embermagasságnyra minden évben éles baltával lemetszik a hajtásait és így viszik haza a fiatal, nagylevelű, nedvdus ágakat a selyemhernyók részére.

Igen helyesen, nálunk odahaza is, kormányhatósági intézkedések erőszakolják az eperfák tenyésztését és mégis ha olvastuk békében is a selyembogár tenyésztési kimutatást, alig találtunk kimutatva olyan családot, ahol egy évi jövedelem néhány száz koronát tett volna ki és egyes megyékben az összes jövedelme a gazdának neveléséig csekély volt; pedig a selyembogár tenyésztést mindenütt nagy apparátussal segítik elő; selyemtenyésztési felügyelőségek és gubó beváltó hivatalok állandóan működnek.

Én egyik oknak tartom, hogy ez a termelési ág nem fejlődik, mert a magyar ember természetéhez nem illik a levélnek szedése, másrészt ha ágastól könnyen hozzáfuthatna az eperfa levélhez, úgy a családtagok már otthon szívesen foglalkoznának a selyembogárral és még tűzre való is maradna.

Itt kapcsolódik össze ez a két gazdálkodási ág. Ha mi a közutakon nem nevelünk terebélyes eperfákat, úgy még ugyanazon utakon mézelő, virágzó haszonfákat is ültethetünk, amelyek szép lombzatukkal díszére válnak az utnak és a környékbeli méhészek jövedelmét megsokszorozzák, ami feltétlenül nagyobb összegeket tesz ki, mint az eperfalevéllel nevelt selyemgubók értéke.

Ha bármely méhészkör vagy egyesület a közigazgatási hatóságokhoz fordult, hogy a közutra mézelő fákat ültessenek, mindjárt kész volt a hivatalos elintézés, hogy az illető ut az eperfa tenyésztés céljaira van lefoglalva.

Szeged környékén két utat figyeltem meg különösebben, még pedig az Alsóközpontra és Algyőre vezető műutakat, melyek eperfával vannak beültetve és nem láttam egyetlen fáról se leszedni a levelet.

Én nagyon helyeslem, ha a közhatalóságok támogatnak valamely gazdasági ágat; de a fentebb vázoltak alapján egyszerre és egymás mellett lehet a két gazdasági ágat támogatni. Különben most még egyenlőre nagy eperfák vannak, mi méhészek hasznát vehetjük szükségből az eperlének is.

A mézelő fák ültetésével nemcsak azt a hasznat kapjuk, amit éppen arról a fákról hordanak a méhek, hanem avval, hogy különböző időkben adunk a méheknek méhlegelőt és a *legkritikusabb esztendőkből is biztosítjuk a méhcsaládok fennmaradását*, jobb években pedig, mivel a méhek teljes munkakedvben és erőben maradnak, a későbbi hordásokat is többszörösen kihasználhatják!

Én nem vagyok barátja, hogy a méhészkedést erőszakoljuk ott, a hol nincsen egyáltalán méhlegelő és csak kezdünk méhlegelőt mesterségesen csinálni; de a nagy magyar Alföld legtöbb része igen sok évben kiválóan alkalmas a méhészkedésre és mint már fent említettem, csak azért kell mézelő fákat ültetni, hogy biztos alapja legyen a méhészkedésnek!

Nagy nemzetgazdasági kár, ha elhanyagolnánk a méhészkedést, mert a jó években a már meglevő, ingyen adott mézelő növényekben sok millió értékű nektár, nagy mennyiségű elsőrendű tápanyag menne veszendőbe és így nem a méhészek, hanem a többtermelés érdekében kell mézelő fákat ültetni!

Vékes Imre,

honvéd százados, egyesületi elnök.

Egy méhész-szövetségi lap.

A Délmagyarországi Méhész-Egyesület eszméje.

A Délmagyarországi Méhész-Egyesület ujabban folytatólagosan megindított lapja, a „*Méhész*“, beköszöntőjében annak kiváló szerkesztője, *Dér István*, meleg rokonszenvvel emlékezik meg a Tiszántúli és Szegedvidéki Méhész-Egyesületek működéséről és arról a testvéries magatartásról, amit ezek tanúsítanak.

Az 1917. év október 14-én Szegeden megtarott országos méhészeti értekezleten történt egyöntetű állásfoglalásunk összekovácsolta a három alföldi méhész-egyesületet, amelyek hivatva vannak az alföldi méhészet érdekeinek ápolása és fejlesztése tekintetében vállalva eljárni és egymást működésükben támogatni.

Az érdeemes cikkből, mely az inséges méhcsaládok megmentése aggodalmával is foglalkozik, kiemeljük a következőket:

„A Nagyalföldön a szárazföldi és mostoha időjárás miatt *szükség van a méhcsaládoknak cukorral való etetésére* és így a pusztulástól való megmentésére. Ez a szükségetetés bár el is von a közéletmezésre ordítandó cukormennyiségből bizonyos részt, de azonkívül, hogy *a nemzeti vagyón jelentős tőkét* tartja fenn a méhcsaládokban, még bőségesen pótolja és kamatoztatja az elvonás utján beállott veszteséget a termelt s a cukornál értékesebb mézhozammal, s amely végre mégis csak *a közéletmezés javítására* szolgál. Ezeknek tudniok kellene, hogy a kedvező földrajzi fekvés és az időjárás viszonyok teszik lehetővé a méhtenyésztést, míg a *kedvezőtlen időjárás* szükségessé és indokolttá a méheknek cukorral való etetését.

Versei vándorgyűlésünk is ennek a véleménynek adott kifejezést és kereste a megoldásnak célra vezető módját. Egyébként ezen gyűlésünk is csak külső megnyilvánulása volt annak a benső törekvésnek és szellemnek, mely nemcsak a hasonló gondolkozású méhészeket vidékenként tömörülésre készítette a maguk érdekeinek megóvása végett, hanem amely gyülekezés határozataiban új eszméket és törekvéseket szül a jövőre nézve, — országos érdekek előmozdítására.

Nézzük a tényeket s lássuk a fejleményeket. A szükség hozta létre a helyi és vidéki méhész-egyesületeket. Így alakultak vidékünkön régebben a pancsovai, a fehértemplomi, a versei, a zombolyai helyi egyesületek és 1873-ban a Délmagyarországi Méhész-Egyesület a délvidékre kiterjeszkedő hatáskörrel. Ezen egyesület azonban alig 20 évi fennállás után 1892-ben egybeolvadt az Országos Méhészeti Egyesülettel s névleg is megszűnt, de 1912-ben újra megalakult. Így alakult alig két esztendeje a Tiszántúli és így erősödött meg a Szegedvidéki Méhész-Egyesület. Mind a három utóbbi nagy méhész-egyesület a

A tagdíjhátralékokat egyenlitsük ki!

Nagyalföld méhészetének előmozdítására. S miért alakultak? Mert az országos méhész-egyesület központi helyzeténél fogva távol van a vidékektől; szükség volt olyan kisebb szervekre, melyek vidékük érdekeit szolgálják s közelről nyújtanak segítséget.

S a fegyverbarátságot, amely a szükségégetés felmerülése óta fennáll e három egyesület között, megerősítette a két alföldi egyesület képviselőinek: *Niedermann* Antalnak és *Fülöp* Józsefnek vándorgyűléstünkön való megjelenése és együttes működése. Üdvözöljük a Tiszántúli és a Szegedvidéki Méhész-Egyesületet e helyen is!

Ami pedig az alföldi méhészet érdekeinek hatékony szolgálatát illeti, hangsúlyozza egy *közös méhészeti szaklap* kiadásának szükségességét, amire a papirhiány és a nyomdai költségek folytonos és állandó emelkedése is készlet. Erre nézve a testvérlap szerkesztője ezeket mondja:

„A lap egyelőre kéthavonként jelenik meg, bár nem tudjuk, hogy a papirhiány nem akadályozza-e meg folytatólagos megjelenését, vagy *szövetkezve testvéregyesületekkel, nem adunk-e ki egy szövetségi lapot.* Már a papir árának és a nyomtatási költségek rohamos drágulása és emelkedése is kívánatosná tenné, hogy megegyezés alapján az erőket *tömörítsük. Az országos munkát vidéki központok szerint megosztani, az anyagi és szellemi erőket országosan egyesíteni kell!*“

A testvérlap eszméi fölött érdemes elgondolkodni.

A cukorrépalé.

Levél a szerkesztőhöz.

Battonya, 1918. július 30.

Kedves Barátom!

Ebben a katasztrófális méhészeti évben cukorrépalé etetésével kísérleteztem. Azonban a méhek sem nyersen, sem felfőzve, sem a szabadban, sem a kaptárban nem fogadták el a répalevet még akkor sem, hogyha ahhoz ugyanannyi, sőt ha kétszerannyi kristálycukrot vegyítettem is, mint amennyi maga a répalé volt. Őt nagy népszerűségű családom azonban, amelynél a kaptár alján sok kiszivott here és munkás fiasítás testvázát találtam, a beadott 2—2 deciliter megfeketedett répalevet egy pillanat alatt elfogyasztotta. Ez az éhhalál előtt álló öt család még aznap este 1—1 liter 50%-os cukoroldatot kapott, másnap reggel pedig ismét 2—2 deciliter megfeketedett répalevet, amelyet ékkor már mind az öt család érintetlenül hagyott és soha többé fel nem hordott.

Rájöttem, hogy a méheknek még a méznél is édesebbé tett répalétól való undorodását azok a *bomlási anyagok* okozzák, amelyek a répában lévő fermentum, a pectóz és a levegőből a lébe kerülő mikroorganizmusok termelnek és amely bomlási termékek a répalevet oly nagy gyorsasággal koromfeketévé változtatják. Mikor aztán a répalevet

ezen mikrobáktól s ezáltal a megfeketedéstől forralás által akartam megvédeni, akkor a répalében maga a forralás idézett elő oly vegyi bomlásokat, amelyeknek termékei a répalevet már a főzés ideje alatt koromfeketévé változtatták.

Hosszas kísérletezés után sikerült ezeket a rothadási termékeket a répából eltávolítani s ezáltal a fekete répalevet tükörfényűvé és arany-sárga színűvé tisztítani.

Egy kg. répából a csatolt mintához* hasonló színű és édes ízű 8 deciliter felfőzött és letisztított levet kapok, melyet a méhek úgy a szabadban, mint a kaptárban nagy mohósággal fogyasztanak el még akkor is, ha a 8 deciliter levet 16 deciliterre hígítom s ezáltal annak cukortartalmát felényire redukálom.

Minthogy a répám az akácvirágzás óta tartó kísérletezés miatt akkor fogyott el, amikor már célt értem, s minthogy meg akartam tudni azt is, hogy a répalé mily hatással lesz az anya petéző képességére és azt is, hogy a répalével képesek-e fiasításukat felnevelni a méhek, s minthogy erre legalkalmasabb nálunk az inséges július hónap, amikor tisztán a meglévő készleteikből élnek a méhek: úgy Battonyán, mint a szomszéd községekben tüvé téttem a répáért mindent. Egy helyen sikerült is a trágyadombra dobott rothadt répák közül egy nagy zsákkal összeszedetnem s ezek némelyikéből diónyi, almányi stb. nagyságu egészséges darabokat kivagdalom. Ilyen répadarabokból készült július 25-én este a csatolt üvegcese répalé is, mely 29-én estig tükörtisztá fényét megtartotta, 29-én éjjel azonban erősen megzavarodott. 30-án délben a zavaros levet ismét csiramontessé tettem** és mellékelve küldöm oly kéressel, hogy azt, mielőtt ismét erjedésnek indulna, néhány érdeklődő méhésztárs jelenlétében a méhekkal feletetni sziveskedjél. Megemlítem, hogy ez a lé a csirátlanítás folytán eredeti édes-ségéből egy keveset már veszített.

A kísérletezésre használt családot július 21-től 30-ig tudtam táplálni a trágyadombról felszedett répa levével. És mivel ennek a családnak 21-én semmi méze sem volt és ez alatt a 9 nap alatt hordás sem volt, mert a mérleges kaptár naponta következetesen 300 grammot apadt, ez a család tisztán a neki beadott répalével élt. 29-én megvizsgálván, úgy a kísérletezésre használt, mint azon négy családot, melyeknek az anyja vele egy időben (július 1-én) kezdte meg a petézését, azt tapasztaltam, hogy a répalével táplált család anyja a szapo-

* Megkaptuk a kis üvegcese arany-sárga folyadékot, mely kellemesen édesízü volt.

** Eppen ezt kellene tudnunk, hogyan történik ez, hogy minden méhésztárs előállhassa az etetésre alkalmas répalevet!

**Viaszt és mézet állandóan vásárol egye-
sületünk, Szeged, Osztróvszky-utca 4. sz.**

ritásban tulszárnyalta mind a négy társát, s hogy a hét napos kukacok szépen be vannak fedve; a nyílt fiasítás pedig egészséges.

Ha tehát ennek a családnak a kilenc napi szaporítása egészségesen fogja elhagyni a bölcsőjét is, akkor nyert perünk van, mert a cukorrépa könnyen beszerezhető, egyik terméstől a másikig épségben eltartható, tehát szükség esetén mindig kéznél lehet, s éppen ezért az alföldi méhészet a mostanihoz hasonló válságba többé nem is juthat.

Én a kísérletezésre használt családot letisztított *nyers* répalével ettettem, mert azt tapasztaltam, hogy forralás által a méhészszeponctból oly nagy fontosságú és értékű *nitrogéntartalmu anyagok* egy része, különösen a virágpótló *fehérjék* nagyrésze bomlik el vagy alakul át más vegyületekké, amit igazolni látszik az a cukorgyári ammoniák szag is, mely a helyiséget a répalé főzésekor elárasztja.

Éppen ezért szükséges volna vegyelemzés útján megállapítani, hogy ugyanazon préselesű répalének felerésze

1. nyers állapotában mennyi cukor és mennyi nem cukoranyagot tartalmaz és hogy mik a nem cukoranyagok?

2. hogy a másik felerésze szirup sűrűségűre főzve, mennyi cukor és mennyi nem cukoranyagot tartalmaz és mik a nem cukoranyagok?

Ez a két elemzés kimutatná, hogy a répalében a főzés által kicsoda vegyületek bomlanak el, vagy alakulnak át más vegyületekké. Ennélfogva megtudnók azt is, hogy nyersen vagy felfőzve előnyösebb-e azt szükség esetén tavaszi és nyári etetésre használni; s hogy alkalmas-e az a teletetésre is, vagy sem.

Én ugyan nyugodtan telettettem be vele ezt a kísérletezésre szánt családot, mert jól befűtött zárt méhesemben a már nálam évek hosszú során át kipróbált és jól bevált kiröppentés által a családot a bélsártól — akár minden hónapjában a télnek — bármikor megszabadíthatom.

Minthogy én már idáig erre a kísérletezésre száz koronánál többet elköltöttem és azt az új répa beérésekor más irányban folytatni is fogom, arra kérek kedves barátom, hogyha majd én azt jelentem, hogy a répalével felnevelt méhek egészségesen hagyták el bölcsőjüket, oda-hatni méltóztassál, hogy az egyik vegyelemzés — méhészetünk érdekében — az egyet költségén ejtessék meg. A másik vegyelemzés költségeinek a fedezésére a Tiszántúli Méhészegyesületet fogom felkérni.*

Ebben az ügyben szives válaszodat kérve és várva, maradok

őszinte barátod:

Kardos János.

* Egyesületünk a legnagyobb készséggel fogja viselni a vegyelemzés költségeit. (Szerk.)

Tudósítsuk lapunkat minden hó utolsó napjáig a méhek állapotáról. Különösen a méhészköröket kérjük, ne feledkezzenek meg erről!

Vidéki levelek.

I.

Nagyléta (Biharmegye), 1918. augusztus 3.

Beszámoló.

Julius hónapban a kezdőnap 250 gr. apadással köszöntött be és 10 nap alatt 2·270 grammig emelkedett. Mig a növekedés 590 grammot ért el. 11—20-ig apadás 2·700 gr., növekedés 1·190 gr. 21—31-ig apadás 810 gr., növekedés 1·500 gr. Végeredményben 31 nap alatt 5 780 gr. apadással szemben 460 gr. tiszta súlynövekedés áll. Közepes esőnk volt július 1., 15., 17., 30., 31-én, csekély 5., 6., 21., 26., 28., 29-én és erős 18-án. Ezen csapadékok felvidították a fagyok által letarolt szárazságtól szomoruan zizegő silány növényeket, életre kelté a még reményt adó növényzetben szunnyadó életet, hogy szemlélatomást veté le magáról a halál sárga, és ölté fel a remény zöld színét. E csapadékok előhívták a méhészek reményét, a tarlóvirágot, mely nálunk szépen buvik elő a tarlón s itt-ott már nektárt nyújt azoknak a méhecskékeknek, kik a hervadt virágokat járó munkaközben tüskés, érdes levelek szárnyrongáló hatása alatt igen sok méhet tuléltek. Mert *bizony megritkult munkás méheim száma* sűrűn fedték szegény kigunyolt öreg 40 országos méretű kaptárain költő- és mézterét, *de e silány év teljesen lepusztította volna őket, ha nem ettem volna juliusban.* Osztályoztam törzseimet, amelyeknél meglehetősen volt méz, úgy hagytam a melyeknél gyéren volt, figyeltem és a melyeké elfogyott, méztérbe 2—3 deciliter mézes folyadékot kapott (nem szirupot). Így ápolgattam őket és egyetlen egy sem pusztult el, van reményem, hogy a tarló, dinnye, tök, napraforgó augusztusban hoz valamit szegény, öreg, nehéz kezelésti kaptáiraiba, melyekből volt idő, hogy évenként háromszor pergettem 18—20 keretet. Adja Isten, hogy minden méhésztársnak ilyen eredményt hozzon! Elhiszik-e kedves méhésztársaim, mióta méhészkedem, soha nem volt olyan nehéz kezelni országos méretű kaptáiraimat, mint az idén, mert üresek voltak a méztől? S vajjon honnan töltötték meg a méhek azokat az émelységig felmagasztalt 400—500 koronás ládákat, melyekből akár van hordás, akár nincs, sőt még méh sem lett bele lakolva, — az első pergetést — az eladáskor zsebre vágja az elárusító? Kedves méhésztársak! Ha most elmennénk a 400—500 koronás kaptárak elárusítóhoz s megkérnénk: lenne szives az eredményt, telt mézes bödöneit megmutatni, úgy járnánk, mint az egyszeri egér, mely hosszú utat tett meg egy nagy hambárhoz, azt kirágtá, — de megbánta, — mert a hambár üres volt! Most van ideje megnézni a méhhambárokat és meg lehet győződni, hogy ha 50 csap üttetnék is 7 rajjal bélelt oldalába, még sem hoz több eredményt, mint az a kigunyolt országos méretű kaptár, melyben csak nyomorog a törzs, ha lefagy az akác és minden virág. Most lehet legjobban meggyőződni arról, hogy a legjobb kaptár az, melyben ésszerűen gondozzuk a méhet és ha van hordás, „*minden*

kaptár jó“. Nem nézik azt a méhek, politurozott-e, vagy csak gyalulatlan deszkából van összeszegezve, a fő, hogy a keret kiszedhető legyen, bő hordás, a méhésztudjon velük észszerűen bánni, kell, hogy legyen eredmény; ezt értessük meg a kezdőkkel és letűnik a kaptárspekulánsok, a Hári Jánosok kora.

Fedorocskó Gyula.

II.

Nagybecskerek (Torontálmegeye), 1918. július 31.

Mélyen tisztelt Elnök Ur!

Julius hava, más jobb években is, nem sok jót szokott hozni a méhekre. Ilyenkor kiapad vidékünkön minden mézforrás s az idén még sem volt olyan mostoha, mint június hava. Az esőtől virágzásnak indult a tők, ugorka, dinnye és később a sophora. Megindult újból a fiasítás és a családok javultak valamit a népességben. A sulyapadás azonban e hóban is, ha nem is oly mérvben, tovább folytatódott és ami volt még egy kevés méz, mind elfogyott.

Julius hó 12-én mintha megindult volna a hordás, szórták a mézet és a mérlegen levő kaptár 14-én 30 dkgr. gyarapodást mutatott. 16-án azonban jött egy hideg eső és utána ezen kevés hordás is megszakadt. Oda volt a szép remény!

Részletes kimutatás július hóról.

Időjárás	A mérlegen levő kaptár sulya	Sulygyarapodás	Sulyapadás
1-én felhős, hűvös	49·20 kg.	—	—·— kg.
2—5-ig „ hideg	48·50 „	—	—·40 „
6—9-ig szeles, hűvös .	48·20 „	—	—·60 „
10—11-ig derült, meleg .	48·20 „	—	—·— „
12—14-ig „ „	48·50 „	—·30 kg.	—·— „
15-én meleg, eső .	48·50 „	—	—·— „
16—17-ig hideg, eső . .	48·30 „	—	—·20 „
18—22-ig perzselő szél .	47·90 „	—	—·40 „
23—27-ig „ „	47·80 „	—	—·10 „
28—29-ig eső, hideg . .	47·80 „	—	—·— „
30—31-ig derült, meleg .	48·00 „	—·20 kg.	—·— „

A mérlegen levő kaptár eredeti „Boconádi“-féle álló kaptár, 20 darab Boconádi-kereten.

Julius hó 28-án elég kiadós esőt kaptunk, hogy lesz-e benne köszönet, még nem tudjuk, de nem igen van már remény. Ma augusztus másodika van és a méhek még mindig nem csillagosak. Ez annak

a jele, hogy *tisztesfü nincsen és vidékünk méhésze most éli válságos napjait. Ha cukrot mentől előbb nem kapunk, oda van az Alföld méhésze!*

Igy van Aradácon, Eleméren, Melencén, Écskán, Tamáslakán, Orlódon, a rétben stb. Az egész környéket bejártam legelőt keresni, hogy vándorlással megmenthessem méheimet, de hiába, „*nincs tenyérrnyi zöld hely nagy határ mezőben*“ . . .

Méhésztársi üdvözlettel:

Bugarszky Milivoj,
tanító.

III.

Kisszállás (Bácsmegeye), 1918. július 25.

Mélyen tisztelt Uram!

Másodéves kezdő méhész vagyok, de laikus ember is azonnal beláthatja, hogy az idei év méheinkre valóságos csapás, pedig ugyancsak gondoztam azokat. Kinos pontossággal serkentőleg etettem március 25-től a május 6-ika körül megjelent akácvirágzásig, amely Belmajorban tűrhető volt. Kilenc jól betelelt szalmakas közül csak négy rajzott, a többi öt közül négy tavaly rajzott, egy család tavaly sem rajzott. Így van a kaptárakban levőkkel együtt 25 családom *éhhálálra ítélve, ha csak rövidesen kiadós esőt nem kapunk*. Juliusi teendőm a méhesben: *etetés*. A mi csekély mézet két családtól elvehettem, keretestől beadtam már az inségeseknek, mert soron a cukor, melyet háztartásomban felhasználni nem engedek, éppen a méhekre való tekintettel. Ha jó őszünk nem lesz, vagy idején nem kaphatok cukrot, kénytelen leszek — újból kezdeni.

Kérem mélyen tisztelt Szerkesztő urat, sziveskedjék reám is gondolni, ha lesz cukorkiosztás az inséges méhek részére!

Kiváló tisztelettel:

Dr. Schweitzer Ferenc,
lelkész.

IV.

Versec, 1918. július 30.

A nekem küldött becses lapját köszönettel vettem, abból látni, hogy a méhcsaládok jelenlegi állapotáról minden oldalról nyer értesítést s így én sem zárkózom el a délmagyarországi méhészetek jelenlegi állapotáról pár adatot szolgáltatni.

A folyó évi június hó 29-én itt Versecen tartott vándorgyűlés alkalmával alkalma volt Elnök urnak személyesen egynehány igen szép méhészetet megtekinthetni, mely alkalommal bizonyára meggyőződést szerzett, hogy már akkor is a méhcsaládok, dacára annak, hogy elég erősek voltak, méz tekintetében sok kívánni valót hagytak hátra, e miatt nagyon korán fogtak hozzá a herepusztításhoz és a rajzás tel-

jesen kimaradt. Azóta a helyzet nem változott, dacára annak, hogy már egy jó erős eső is volt. Tarlóvirág van némely vidéken elég, de a nagy eső után beállott hőség és szárazság következtében a virágok nem mézelték és nem is lepik azokat úgy a méhek, mint a mézelő évben, ennek folytán már most komoly gondot kell fordítani az etetésre. És éppen midőn ezen sorokat írom, elkezd esni az eső, mely minden esetre a bajon egy kissé segíteni fog, de azért az etetést semmi esetre figyelmen kívül nem szabad hagyni és az egyesületek kénytelenek lesznek a magas kormányhoz fordulni cukor kiadása iránt, amely augusztus hóban volna a méhcsaládoknak kiadandó, hogy elég idejük akadjon a mézet befedni.

En már mint 12 éves fiu foglalkoztam a méhtenyésztéssel és 38 év alatt ily mostoha évre nem emlékszem vissza; volt már rossz év, de az 1918. év — tartok tőle — emlékezetes marad a méhészet történetében s a katasztrófális eseményekben bővelkedő évek között az első helyet fogja elfoglalni.

A legmelegebb üdvözlémet tolmácsolva, maradtam

kartársi tisztelettel:

Lendle Nándor,
alelnök.

V.

Jászkarajenő (Pestmegye), 1918. augusztus hó 4.

A „Szegedvidéki Méhész-Egyesület“ tekintetes ügyvezető alelnökének

Szeged.

Itt küldöm július havi méhészeti időjelző tájfeljelentésemet, amelynél elszomorítóbbat aligha kapnak mostanában.

S egyben mélyen elszomorodott szívvvel jelentem, hogy folyó évi augusztus hó 3-án szökött meg utolsó méhtörzsem mint éhraj.

Már most koldusbotra jutott pusztá gazda vagyok; négy évi keresményem utolsó roncsától fosztott meg a feje tetejére állított háborus államrendszer és a mostoha időjárás. Hogy milyen áldozatot hoztam rövid négy év alatt a méhészetért és a méhészkultúra fejlesztéséért, azt is kimutatom számadatokkal. És hogy mit nyertem vele, azt már fentebb említettem: a koldusbotot!

S most végső kétségbeesésben önköz fordulok támogatásért. Kedves ügyvezető alelnök ur! Ha el nem akarnak bennem veszíteni egy hasznavehető, szorgalmas, előre törekvő méhésztársat, aki nemcsak

Tisztelt Méhésztárs! Ha van lapunkban olyan dolog, amely közérdeklődésre tarthat számot, ajánlja lapunkat ismerőseinek. — Kérjenek lapunból mutatványszámot, amit ingyen küldünk.

önönmagamért, de másokért is dolgozni kívánok, úgy kérem, tegyék lehetővé, hogy üresen maradt méhesemet újból benépesíthessem olyformán, hogy méltóztassanak részemre minél előbb 60, szóval hatvan kiló cukrot kiutalni, hogy a környékbeli gazdáknál lekézésre kárhoz-tatott méhtörzsekből legalább is tiz törzset megvehessek és cukorral beteleltethessem.

Olyan az udvarom, mintha holtak tanyája lenne, hogy méhzsongást nem hallok . . .

Nem tudok el lenni anélkül a lelket vidító édes zene nélkül, azért esdve kérem önöket, tegyék lehetővé, hogy tovább méhészkedhessem!

Méhész-tájéjelentés.

Julius 1-én: délelőtt csendes, borongós, gyenge hordás; délután csendes, borongós.

Julius 2-án: délelőtt borus, enyhe nyugati széllel, gyenge hordás; délután erősödő hűvös szél.

Julius 3-án: délelőtt derült, nyugati hűvös széllel: délután borus, csendes, gyenge hordás.

Julius 4-én: délelőtt borult, enyhe, gyenge hordás; délután borus, hereölés.

Julius 5-én: délelőtt borus, meleg déli szél, semmi hordás; délután jó záporosó.

Julius 6-án: délelőtt borus, nyugati széllel, élénk hordás; délután derült, szeles.

Julius 7-én: délelőtt napos, hűvös északnyugati széllel; délután csendes eső.

Julius 8-án: délelőtt borus, csendes, élénk hordás; délután derült, csendes.

Julius 9-én: délelőtt borult, csendes, élénk hordás; délután perzselő, forró, déli széllel.

Julius 10-én: délelőtt harmat, derült, déli széllel; délután 39 C fok hőség.

Julius 11-én: délelőtt borongós, meleg, semmi hordás; délután 38 C fok hőség, déli széllel.

Julius 12-én: délelőtt tikkasztó hőség, semmi hordás; délután 41 C fok hőség, szélcsend.

Julius 13-án: délelőtt tikkasztó hőség, semmi hordás; délután 41 C fok hőség, szélcsend.

Julius 14-én: délelőtt tikkasztó hőség, északkeleti széllel; délután 37 C fok, borus.

Julius 15-én: délelőtt tikkasztó hőség, északnyugati széllel; délután 39 C fok, borus, szeles.

Julius 16-án: délelőtt tikkasztó hőség, északnyugati széllel; délután 39 C fok, északnyugati széllel.

Julius 17-én: délelőtt tikkasztó hőség, szélcsend; délután 39 C fok, az első éhraj kivonult.

Julius 18-án: délelőtt homályos, száraz, keleti széllel; délután 40 C fok, az első éhraj megszökött.

Julius 19-én: délelőtt harmat, derült, meleg, szélcsend; délután 38 C fok, borongós, meleg.

Julius 20-án: délelőtt derült, meleg, enyhe, délkeleti széllel; délután 36 C fok, derült, enyhe szél.

Julius 21-én: délelőtt borus, meleg déli széllel; délután 34 C fok, kevés eső.

Julius 22-én: délelőtt borult, szeles, semmi hordás; 34 C fok, borongós északnyugati szél.

Julius 23-án: délelőtt borongós, enyhe, északnyugati széllel; délután 29 C fok, borongós, északnyugati szél.

Julius 24-én: délelőtt borongós, szélcsend, semmi hordás; délután néhány csepp eső.

Julius 25-én: délelőtt borongós, meleg, semmi hordás; délután 28 C fok, borus, meleg.

Julius 26-án: délelőtt kiadós, csendes eső; délután borus, meleg (éjjel eső).

Julius 27-én: délelőtt borult, esőre hajló; délután csendes eső (már késő).

Julius 28-án: délelőtt borongós, csendes; délután borus, erős északi széllel.

Julius 29-én: délelőtt néhány csepp eső erős széllel; délután erős északi szél.

Julius 30-án: délelőtt borongós, erős északi széllel; délután a szél orkánná vált.

Julius 31-én: délelőtt borus, erős, hűvös széllel; délután derült, erős északi széllel.

Julius hóban volt esős napunk: 5., 7., 26., 27. és 29-ke. Szélcsendes napunk volt: 1., 8., 12., 13., 17., 19., 24., 25. és 26-ka; harmat volt: 10. és 19-én virradóra. Káros hatású száraz szeles: 17 nap.

Tugyi Sándor,
méhész.

VI.

Balaton-Bozsok (Zalamegye), 1918. július 23.

Igen tisztelt Elnök ur!

Negyven éve, hogy méhészettel foglalkozom, hála Isten, elértem 82 éves kort, sok minden viszontagságon mentem keresztül, de olyan csapás nem volt még a méhekre, mint amilyen csapást hozott ránk a múlt 1917. és a folyó 1918. év. Se tavaszi, se nyári időjárás nem kedvezett a méhészetre; az akácvirág elfagyott, a gyümölcsfa pedig, mivel nálunk a határ igen bőven be van ültetve, semmi hordást nem adott.

A határban akácerdeje is van az uradalomnak, de semmi hasznát nem vehettük. Junius és Julius hóban iszonyu forróság miatt semmi mézelő virág nem nyillott, szegény méhek csak lézengtek.

Ami csekély akácmézet pergettem, azt már fel kellett etetnem, hogy a méheim élve ne pusztuljanak. Ha cukrot nem kapunk, pusztulásnak nézünk elé. Akik parasztkasokban méhészkednek, azoknak a rajaik már mind elpusztultak nálunk.

Hatodik hete kiadós eső nem volt, így tehát nincs remény tarlómezőre, a tisztesfü elmarad. 34 család méhem van, hogy mi lesz velük, ha nem kapunk esőt, nem tudom. Ha még most kaphatnánk egy jó kiadós esőt, talán meg lennénk mentve a végelpusztulástól.

De nemcsak a méhek szenvednek a szárazság miatt, a kerti vetemények, a tengeri, burgonya, bab is megsínyli ezt, mert mindebből csak silány termést remélhetünk.

Ez a mostoha időjárást tetézi meg az ötéves háború!

Mindezek a körülmények a végsőig feszítik türelmünket és lelki erőnket. Ki tudja, meddig bírjuk kitartással!?

Ezek után maradtam a tek. Elnökségnek méhésztársi üdvözlettel igaz hívük:

Aigner Sándor.

VII.

Martonos (Bácsmegeye), 1918. július 29.

A „Szegedvidéki Méhész-Egyesület“ tekintetes Elnökségének

Szegeden.

A nektár nélküli virágok esztendeje az idei. Akác kevés volt és korán, amidőn a méhek még néptelenek voltak. Esős, szeles időben viritott, azóta is állandó a szél és tartós az aszály. *Nincs Martonoson méhtörzs, mely kitelelhetne készletével. A legtöbb családnál a kikelő fiatal méhek éhen lézengenek. Ha segítség nem lesz, tavaszon itt csak üres kaptárak hirdetik azt, hogy méhészkedtünk valaha. Cukor kell vagy égi csoda, akkor megmenekülünk!*

Ügytársi üdvözlettel:

Tóth János,

nyug. méhész-tanár,
a méhészkör elnöke.

Gyűjtsünk tagokat a „Szegedvidéki Méhész-Egyesületnek“, mely eréllyel küzd az Alföld eldudvásodott méhészetének rendbe hozataláért, az inséges méhállomány megmentéseért!

VIII.

Felsőszentiván (Torontálmegye), 1918. július hó 24.

Tekintetes Elnök ur!

Ami a cukrot illeti, a legégetőbb szükségünk volna rá. Egy hónap óta etetünk már. Mézelő fák e vidéken akácon kívül nincsenek, tarlóinkon pedig, a nagy szárazság következtében, egyetlen virág sincs. Tavasz mézünk nem volt, csere után sikerült pár kiló cukrot beszerezni, ami pár nap alatt elfogyott. A drága cukrot zsirért cseréltük. Ha segítséget nem kapunk, szegény méhecskéink az éhhalál előtt állanak.

Szíves értesítését szintén címemre kérném küldeni.

A felsőszentiváni méhészek nevében tisztelettel:

Kett Máttyás
méhész.

IX.

Bácsföldvár (Bácsmegye), 1918. július hó 29.

*Szegedvidéki Méhész-Egyesület tek. Elnökségének**Szeged.*

Tekintetes Elnök ur!

Nálunk a méhekre igen rossz idő jár, nem tudom, mi lesz, ha cukorhoz nem juthatunk. Szegény méheink éhen halnak nálunk a szárazság következtében.

A növények kicsinyek és virágok nem nyílnak; eső erre már régen nem volt. Mikor benéznek a méhesbe, csak az üres kereteket látom. Tehetetlenül, szomorúan kell néznie méheimnek pusztulását! Már júniusban kellett volna etetni, ha lett volna cukor. Nagy családaim voltak, biztam rajokhoz, de már nem lesz.

Sürgős intézkedést várunk.

Méhésztársi üdvözlettel:

Szegi Sándor.

X.

Tamásfalva (Torontálmegye), 1918. július 26.

*Szegedvidéki Méhész-Egyesület tekintetes Elnökségének**Szeged.*

Értesítem a tekintetes Elnökséget, hogy eső nálunk egész nyáron alig volt, a farlővirág egészen elszáradt, úgy, hogy ha még rövidesen nem lenne eső, akkor az itt levő 387 méhcsalád teljesen elpusztul. Hogy ez be ne következhesse, kérjük a tekintetes Elnökséget, szíves-

kedjük cukorról a legsürgősebben gondoskodni, hogy méheinket legyen mivel etetnünk, hogy azokat életben tarthassuk. Különben csakugyan tönkre megy méhészetünk.

Most kénytelenségből úgy segítünk magunkon, hogy *túlérett gyümölcsöt (szilvát, dinnyét) felnyitjuk és beadjuk nekik*. A méhek éhségét mi sem ilusztrálhatja jobban, minthogy ezeknek a gyümölcsöknek levét a méhek elfogyasztják.

Tisztelettel: *Ébner Antal*.

XI.

Szegvár, (Csongrádmegye), 1918. augusztus 5.

Tekintetes Elnök Ur!

Sajnálattunkat fejezzük ki, hogy szegény méheinknek, minden gyámolítás nélkül kell elpusztulniok. Szomoruan látjuk, hogy az a sok költség, amit eddig rájuk áldoztunk és az idő, amit velök eltöltöttünk, mind kárba vész; nap-nap után jönnek a tagok, akik mind hangoztatják, hogy már kellene a cukor. Én is meglátogattam egy pár nagyobb méhészt, nem kell már azt kiáltanunk, hozd el uram a boconádi kaptárt, mert az országos skatulya bár kicsi, de elférnek annak egy sarkában is. Nagy a tagok felháborodása, mert minden méhünk tönkre megy, ha nem kapunk semmi segítséget.

Tisztelője :

Gajda Mihály,
méhész.

Egyesületünk hivatalos közlései.

1. **Dohány a méhészeknek.** Szeptemberben lesz a második kiosztás! A méhészek részére kiutalt dohány kiosztása még állandóan tart. A vidéken magalakult méhészkörök nagyon megkönnyítik úgy a kiosztás munkáját, mint az egyes tagok jogainak érvényesítését, amennyiben a szervezett méhészkörök egy megbízottat küldenek be hozzánk, aki az összes tagok dohányjutalékát átveszi és haza szállítja. Sok távolabb eső Méhészkörnek a dohány árának előzetes beküldése után postán küldtük el jutalékát egy csomagban. Képzeljük csak el, ha egy községben 15 egyesületi tag van és ezek külön kérnék postán elküldeni dohányrészüket, akkor 15 postai csomagot kellene készítenünk, ugyanennyi szállítólevelet megírnunk, ugyanennyi tételt elkönyvelnünk. Bennünket, akik fizetett munkaerővel nem rendelkezünk, agyonnyomna és megfojtana az adminisztráció munkája és költsége, ha bizonyos egyszerűsítést elérnünk nem lehetne. Ezt belátták a vidéki méhésztársak is, hiszen végeredményében az ő érdekeik és mindnyájunk érdekeinek szolgálatáról és pedig minél eredményesebb szolgálatáról van szó, és

egymásután hozta létre és hozza létre nap-nap után a vidéki Méhészköröket, amelyek az egyöntetű munkásságot egyrészt lehetővé teszik, másrészt a vidéki tagokat gyorsan s lehetőleg kevés költséggel hozzájuttatják azon előnyökhöz, amiket nyújtani birunk.

Örömmel hozzuk itt a méhésztársak szives tudomására, hogy információink szerint *szeptember* hóban *ujabb dohánymennyiséget kapunk* a méhészek részére és annak kiosztását szeptember hóban már teljesítjük is. Oda fogunk hatni, hogy ekkor 10 pakli helyett lehetőleg 15 pakli dohányt juttassunk a nagyobb méhészeknek. Erről lapunk szeptemberi számában hozunk pontos közlést. Azok a tagok, akik július hóban nem vették igénybe dohányilletményüket, *azoknak jogukban áll szeptember hóban igényelni a nyári dohányrészüket is.* A dohányt vagy személyesen lehet átvenni, vagy postán a pénz előzetes beküldése mellett.

2. A cukorügy. Az aggasztó szárazság, amiről lapunk júliusi számában referáltunk, az egész Alföldön, sőt mint a jelentések mutatják, Dunántul is tovább tart. A hozzánk beérkezett jelentések és levelek tömege a méhcsaládok siralmas állapotát panaszolja. Mondják a jelentések, hogy a méhek kijönnek a kaptárból és leesnek a kaptár előtt a földre, mert éhségtől annyira le vannak gyöngülve, hogy repülni nem képesek és ott pusztulnak el a földön fetrengve.

Egyesületünk korán felismerte a folyó év katasztrófális jellegét az Alföld méhészetére és már június hóban felterjesztéssel élt úgy a közéleti-, mint pénzügy- és földművelésügyi miniszter urakhoz és sürgetőleg kérelmezte, hogy az Alföld inséges méhállományának megmentésére cukrot utalványozzanak ki. Fájdalom, sürgetésünk mindeddig célját nem érte el; eddig a kiutalás nem történt meg, bár a június 11-én Budapesten megtartott értekezleten épen a közéleti miniszter megbízottja jelentette ki, hogy a *szükséges cukrot az inséges méhek etetésére az idén is rendelkezésre fogja bocsátani.*

Nem is tételezzük fel, hogy a kormány épen az idén, a legnehezebb és legválságosabb időkben vonná meg támogatását egyik fontos termelő foglalkozástól, mert amelyik állam csak maximálni és rekvirálni tud, míg a termelés akadályainak elhárításában közreműködni nem képes, vagy nem akar: az az állam nem érdemli meg az állam nevet!

Egyesületünk elnöksége különben számtalan táviratban sürgette a legkülönbözőbb hatóságoknál cukor kérvényünk elintézését. Jól teszik a vidéki Méhészkörök, ahol valóban inség van, ha a maguk részéről is kérelmeket intéznek főleg a pénzügyminiszter urhoz, hogy a miniszterium lássa, miszerint az inség az ország számos vidékére, de különösen az Alföld tulnyomó részére kiterjed és hogy a *segedelem az egész Alföld méhállományának megmentésével egyértelmű.*

Felkérjük tagjainkat, hogy akiknél lapunk múlt évi fölösleges lapszámai vannak, sziveskedjenek azokat nekünk lapunk kiadóhivatalába beküldeni

Reméljük azonban, hogy a kormány méltányolni fogja az alföldi méhészet inséges helyzetét és a szükséges cukrot *legkésőbb augusztus végére engedélyezni fogja.*

Egyébiránt mint értesülünk, a földmivelésügyi miniszterium az inséges méhészet részére szükséges cukor kiutalása iránti kérelmek ügyében átiratot intézett a pénzügyminiszteriumhoz, melyben a maga részéről is legmelegebben támogatja a kérelmeket és ajánlja azok teljesítését. Tekintve a szakminiszteriumnak kedvező állásfoglalását, kétszeres bizalommal reméljük ennek az ügynek kedvező elintézését. A cukor engedélyezésére különben annál nagyobb szükség van, mert a méhek állandóan hullanak és pusztulnak, nemcsak éhrajok menekülnek el, hanem egész családok kaptárjaikban haltak el, amint erről lapunk mai számában közölt siralmas levelek nagy tömege tánuszkodik.

Tekintve az inség nagy arányait, meg kell jegyeznünk, hogy nemcsak gyors segedelemre van szükség, hanem az is elengedhetetlen, hogy elegendő mennyiségű legyen az engedélyezett cukor. Fél kiló cukor családonként nem elegendő, legalább három kilóra van szükség, hogy tűrhető helyzetbe hozzuk a méheket. Ha a múlt évben 10 vagon és a tavasszal 5 vagon cukor engedélyezettett az inséges méhcsaládok segítésére az országban, úgy jelenleg legalább kétszerennyire, vagyis 30 vagonra van szükség. Reméljük, hogy a magyar kormány nem zárkózik el a magyar méhészetben rejlő nagy gazdasági érték megmentésének kötelessége elől.

3. Lencz Géza a magyar méhészek nestora, országos nevű méhészeti szakiró, belépett egyesületünk tagjai sorába, egyben *Sötér Kálmán* és báró *Ambrózy Bélától* kapott és tulajdonában levő eredeti leveleket felajánlotta egyesületünknek. Midőn illusztris szakirónkat legmelegebben üdvözljük tagjaink sorában, egyben értékes adományáért ezuton is hálás köszönetünket nyilvánítjuk, amit gondosan fogunk megőrizni az utókor számára.

4. Méhészeti tanfolyam Szegeden. A földmivelésügyi miniszterium elnökségünk előterjesztésére, Szegeden Méhészeti tanfolyamot rendezett, melynek vezetésével *Deák Imre* méhészkerületi vezető és *Lackner Vidort* bízta meg. A földmivelésügyi miniszterium a tanfolyam költségeire államsegélyt helyezett kilátásba, gyalupadokat és szerszámokat; továbbá a méhészeti tanfolyam azoknak a hallgatóinak, akik méhészkedésre alkalmas területtel és legalább egy méhcsaláddal rendelkeznek, amit hatósági bizonylattal tartoznak igazolni, egy háromszázas új méhkaptárt adományoz teljesen ingyen.

5. Eladó méhcsaládokat vásárolunk. A „Szegedvidéki Méhészegyesület” saját méhtelege részére jókarban levő családokat állandóan vásárol. Ajánlatok ármejjelöléssel egyesületünk elnökségéhez (*Osztrovszky-utca 4. szám alá*) intézendők.

6. Egyesületünk elnöki tanácsa folyó évi augusztus hó 4-én tartott ülésén elnök bemutatta a földmivelésügyi miniszterium leiratát, mely szerint a szegedi méhészkerület visszaállításával a béke helyreállta után fog foglalkozni. Elnök bejelentette, hogy a turkevei és torontál-roszi méhészkörök megalakultak, miről a gyűlés örömmel vett tudo-

mást, elnököt megbizta, hogy az új méhészköröket megalakulásuk alkalmából üdvözölje. Az elnök jelentést tett a cukorügy, a dohányügy állásáról, a hársfákról és a méhészeti tanfolyam szervezéséről, amely ügyekről külön emlékezünk meg.

7. Ütessünk hársfákat! Egyesületünk még mindig nem talált alkalmas és lehetőleg olcsó anyagra, még egy-két forrás után fogunk tudakozódni és annak eredményét lapunk szeptemberi számában közölni fogjuk.

8. Turkevei Méhészkör. Egymásután alakulnak meg a vidéken a méhészkörök, amelyek első láncszemét képezik a kialakulandó egészséges méhész szervezetnek, amely a magyar méhészet fellendítése munkáját lesz hivatva tervszerűen vezetni. Julius 28-án tartották meg a turkevei méhészek alakuló ülését, melyen elnökké *Bárdy* István állomás főnököt választották meg, jegyzővé *Tóth* Istvánt.

A méhészkör megalakításában lelkes tevékenységet fejtett ki *Bárdy* István álomásfőnök, aki eddig is sokat tett a turkevei méhészek érdekében. A megalakuláskor öt új tag lépett az egyesületbe, de még több tag belépése várható.

9. Nagycsanádi Méhészkör július 28-án tartotta alakuló ülését, amelyen elnökké *Jung* Lőrincet, jegyzővé *Kalmár* Jánost választották, akik eddig is sokat buzgólkodtak a méhészek ügyeinek intézésében.

10. Torontáloroszi Méhészkör július 14-én tartotta meg alakuló ülését, amelyen elnökké *Agárdy* Gyula postamestert, jegyzővé és pénztárnokká *Ördög* Imrét választották meg. A méhészkör alakuló ülésén azonnal határozatot hozott, melyben a méhek inségére való tekintettel cukor sürgős kiutalását kérték. A méhészkör kérelmét egyesületünk a pénzügyminiszterhez terjesztette fel. A Torontáloroszi Méhészkör 14 taggal alakult meg.

11. Tamásfalvi méhészkör július hó 26-án alakult meg, amelyen elnökké választották *Muszár* Györgyöt, alelnökké *Dittrich* Mihályt, jegyzővé *Ébner* Antalt, pénztárnokká *Reichrath* Józsefet.

12. Válaszbélyeget kérünk! Tekintettel az egyesületi levelezés nagy tömegére és a már másodízben felemelt postai portóra, mely rengeteg kiadást okoz egyesületünknek, kérjük tagjainkat, hogy választ kívánó leveleikhez minden esetben *mellékeljenek válaszbélyeget* is. Ez a kérelmünk az egyes tagok különálló levelezéseire vonatkozik, de nem vonatkozik a Méhészkörökre! Másrészt, hogy a tagokkal a levelezést megkönnyítsük, kívánatosnak tartjuk, hogy minden egyes községben, ahol legalább tíz méhész van, alakítsák meg a méhészköröket; így azután egyetlen levéllel értesítve van egy község minden méhésze, akik havonként tartandó gyűléseiken tudomásul vehetik az anyaegyesület közléseit. *Szervezzék meg, mivel a szervezkedés mindenütt érzélteti előnyeit!*

13. Szeptemberi ülésünk. A Szegedvidéki Méhész-Egyesület elnöki tanácsa folyó évi szeptember hó 8-án vasárnap délután 3 óra körül rendes egyleti helyiségében *László* Zoltán vendéglojében a tüzoltó laktanyával szemben, ülést tart, melyre egyesületünk t. tagjait és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívjuk.

14. **Kén-lap** egyesületünknel még mindig rendelhető.

15. **Faragó György adománya.** Faragó György kiskundorozsmai méhésztársunk, egy szép, erőteljes méhtörzset Neiszer-féle kaptárban adományozott egyesületünk méhtelege részére. Elnöki tanácsunk augusztus hó 4-én tartott üléséből nevezett tagtársunknak áldozatkészségéért köszönetét nyilvánította.

16. **Széttekintő Méhész.** 1905—1905. években *Sajtény*, csanád-megyei községben, egy kitűnően szerkesztett méhészeti szaklap jelent meg *Gallovích* István tanító szerkesztésében a fenti cím alatt; ez a szaklap akkoriban nagy elterjedtségnek örvendett és egyike volt az ország legkeresettebb lapjainak, amelyről olvasói és szakírói *a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak.*

A lap szerkesztője a lapot tíz évi fennállás után beszüntette, de a lapból néhány fölös évfolyam maradt.

Ezekből mintegy 30 teljes példányu évfolyamot adott át nekünk a lap érdemes volt szerkesztője azzal, hogy azt leszállított áron a méhészek között árusítsuk el.

Készséggel engedtünk a kérelemnek és tudatjuk lapunk érdemes olvasóival, hogy a **Széttekintő méhész egyes évfolyamait 3 koronáért portómentesen megküldjük.**

Megrendelések lapunk szerkesztőségéhez intézendők.

Különfélék.

1. **Zircher Hugó találmánya.** Zircher Hugó verseci jeles méhész, asztalosmesternek elmés találmánya van a röpnyilás váltóra, amely a kaptár külső részén talál elhelyezést és függőleges irányban egyszerű kézmozdulattal le és föl mozdítható és a mozdítás által a méhek tetszés szerint terelhetők akár a méztérbe, akár a fészekbe.

Ilyen röpnyilás váltókat készített Zircher Hugó elsősorban a saját kaptárait, amelyek két keretsoros fekvő keptárok, amelyekben a két keretsor választó deszkával van elválasztva: a felső keretsor a mézür, az alsó keretsor a fészek. A röpnyilás a választó deszka irányában ketté van osztva: felső és alsórészre, a felsőrész a mézürbe, az alsórész a fészekbe vezet. A mozdítható küszöbdeszka röpnyilás váltóként szerepel, ha azt emeljük, a mézürbe vezet a méheket, ha lejjebb ejtjük, akkor a fészekbe vezet azokat, amely kezelés különösen fontos mézelvételi esetében, mikor a mézür népteleníthető.

Azonban a Zircher-féle röpnyilás váltó küszöbdeszkát minden más kaptárokna is lehet használni és indokolt is, hogy használjuk, amennyiben a kaptárban elkülöníthető mézür és fészek van.

Zircher a röpnyilás váltó találmányát a Hadigondozó Hivatalnak ajánlotta föl, amely azok előállítását mindenkinek engedélyezi, aki

lefizet 50 koronát a hadirokkantak és azok családjainak javára és még minden egyes példány után egy koronát. A kérdéses röpnyílás váltó *Zircher* Hugónál is (Versec) megrendelhető darabonként 3 koronáért, melyből egy koronát ő is átad a rokkantak javára.

Az elmés találmányt melegen ajánljuk méhésztársaink szives figyelmében. Az érdeklődők forduljanak közvetlenül Versecre (Temes-megye) *Zircher* Hugó méhésztársunkhoz.

2. „Méhész“. E cím alatt a Délmagyarországi Méhész-Egyesület hivatalos lapja pár évi szünetelés után ismét megjelent a küzdőtéren és folytatja a méhészet fellendítése terén azt a munkát, amit három évvel ezelőtt beszüntetni volt kénytelen. A lapot *Dér* István főgymnáziumi tanár egyesületi főtítkárszerkeszti, aki maga is régi lelkes méhész.

3. **Országos Mézértékesítő Szövetkezet.** *Bodrossy* Károly, a Délmagyarországi Méhész-Egyesület fáradhatatlan munkássági elnöke körlevélben kereste föl a magyarországi méhész-egyesületeket, melyben felhívja őket, alakítsanak közös erővel egy mézértékesítő vállalatot, akár szövetkezeti, akár részvénytársasági alapon, melynek Budapesten lenne egy központja, ahová a vidéki méhész-egyesületek beadnák tagjaik méz és viasz termését, amit az részint belföldi, részint külföldi piacon értékesítené; egyttal foglalkoznék mindenféle méhészeti eszközök gyártásával is, hogy a hazai méhészet neszoruljon e tekintetben a külföldi ipar termékeire. Egy részvény lehetne 500—1000 korona; a részvényeket első sorban méhész-egyesületek jegyezhetnek, de bizonyos korlátolt számban egyes méhészek is. Ezt a kérdést indítvány alakjában bejelentette *Bodrossy* Károly az országos szövetségnek is, ahol a legközelebbi közgyűlésnek napirendjére kerül.

Az életre való gondolat minden felé élénk érdeklődéssel találkozik.

4. **Az Országos Szövetség közgyűlése.** A „Magyar Méhész-Egyesületek Országos Szövetsége“ elnökségéhez több oldalról megkeresést intéztek az egyesületek, hogy a szövetségi közgyűlést a folyó év nyarán hívja egybe. A közgyűlésnek különös fontosságot és jelentőséget ad a magyar méhészet mai válságos helyzete. Az egész Alföldön eddig nem tapasztalt aszály uralkodik, virágok nem nyílnak, a növényzet elsül, a méhek éhen pusztulnak nyár közepén, ami eddig még soha nem történt. Ez a helyzet a szövetség vezetőségére súlyos kötelezettséget ró, ép úgy a kormányra is, a segítség módozatai felől kell tanácskozni és eszközöket keresni, melyek a mentést lehetővé teszik. Az országos szövetség elnöksége késznek nyilatkozott a közgyűlés összehívására, amit már júliusra terveztek, de ekkor az elnök betegsége ezt lehetetlenné tette. Amint értesülünk *Szilassy* Zoltán a szövetség elnöke a legmelegebben karolja föl a közgyűlés eszméjét és azt augusztus hóban összehívni is szándékozik.

**A választ kívánó levelekhez válaszbélyeget
 kérvünk mellékelni!**

Külföldi lapszemle.

Rovatvezető: **Guseo Ferenc.**

A „*Schwerzerische Bienen-Zeitung*“ juniusi lapszámából hozzuk a következő — minket is érdeklő — méhésztársadalmi mozgalmakat.

A mézárak maximálása küszöbön áll, mostanig is a méz eladási ára kilónként 6 franck 50 rappen; miután csak egyesületileg ellenőrzött méz szerepelhet a méhészszevetség ajánlatai között, a tagok érdeke, hogy mindnyájan megvizsgáltassák mézüket.

A viasz ára is emelkedik, mülép kilója 9 franck 50, nyers viasz kilója 7 franck 30; méhészeket figyelmezteti az egyesület, legyenek takarékosak a viasszal s termeljenek, mert közel az idő, midőn mülépet csak viasz ellenében fognak cserélhetni.

A méz hivatalos ellenőrzése idejekorán ejtendő meg, hogy minden méztulajdonos a hivatalos ajánlatban benne lehessen; a szűrő alkalmazása kötelező; ha a méz nem teljesen tiszta, utóvizsgálat ejtendő meg, melynek költségeit a méhész viseli. Az olyan méhes — melyen költségrothadás fordult elő, vagy amelyben feltett méztár mellett cukor etetés történt, — a mézvizsgálatból kizáratik. Az ellenőrzési szelvényt ugy az ellenőrző, mint az ellenőrzött is aláírja.

A szín és iz tekintetében kifogásolt méz hason kerületű mézmin-tával hasonlitandó össze; a szín, sűrűség és valódiság kérdésében a bizottság dönt.

*

Az „*Illustriete Monatsblättern für Bienenzucht*“ közli a következő receptet, mely szerint kitünő dohánypótlék készíthető:

Szedünk leveleket az útifüről (*Plantango major*) cseresnye, málna, szeder és dióról, lehetőleg e fajokból vegyesen, pipadohánynak megvágjuk s beleteszük egy cserépfazékba; erre egy liter forró vízben feloldunk $\frac{1}{2}$ kg. dohányport, egy marék só t és kevés ételszódát, ezen oldatot — mihelyt kissé kihült — ráöntjük a megvágott levelekre s így hagyjuk állni 5—6 napig, naponta felkavarjuk; azután a leveleket megszáritjuk és a dohány kész. Vagy főzzünk bükkfa hamut vízben s ezt forrón ráöntjük valamely levelekből álló gyűjteményre (répa, szőlő stb.), ezen keverékbe még $\frac{1}{6}$ rész valódi pipadohányt teszünk s valamely bádogdobozban 2—3 napig állni hagyjuk s aztán leszűrjük, megszáritjuk.

*

A „*Deutsche Illustrirte Bienenzeitung*“ hozza a következőket: Minden méhész kísérje naponta figyelemmel a méheit, papir és iron legyen állandóan kéznél. Az egyesületek támogatják a megfigyelő állomásokat, amennyiben megbízható méhészeknek 1—2 mérleget bocsátanak rendelkezésre, adnak hő- és légsulymérőket, nedvességmérőket, azonkívül csapadékmérőket is — s meg van a megfigyelő állomás, — mert még egységes nyomtatványokat is adnak ki az egyesületek, hogy

a megfigyelések beirassanak. A minden havi feljegyzések havonta a kerületi méhésztársaságnak küldendők be s hirteligen közöltetnek; aki ilyen megfigyelő állomást készíteni óhajt, jelentkezzen egyesületnél, amely a szükséges eszközök kiutalása iránt az országos egyesületnek előterjesztést tesz. Igyekezzenek a méhészek mennél számban résztvenni a megfigyelő állomások alapításában.

Németországban kötelesek a méhészek méztermésükből családonként 4 kilót a közvéleményi hivatalnak beadni; némely helyeken a hordás minemiségére való tekintettel ez a súly változik; így pl. Szászországban 1 kiló, Poroszországban $2\frac{1}{2}$ kiló, Bajorországban a termés $\frac{1}{4}$ része adandó át. A szomszédos Dániában, mely a cukrot legtöbbször Németországból kapja s minden méhésznek családonként 20 kilót ad, — egyáltalán nem követelnek be mézet. — Legjobb dohánypótlóul az utifü, a rabarbara leveleit s a kukorica selymét ajánlják.

*

A „*Bienenwater*“-ben közli dr. Schüller József bécsi egyetemi tanár, hogy a trombitafa (*Catalpa syningaefolia*) kitűnő mézelő fa, mert nemcsak virágai mézelnek kiválóan (virít július—augusztusban), hanem levelei az alsó lapon a virágzás előtti 2—3 héttől kezdve szeptember közepéig óriási nektárt választanak ki, mely nektárt a méhek kitűnő mézzé dolgozzák fel. A fa maga szélesre nő, nagy levelei kitűnő árnyékot adnak, virágai fűrtösen, sűrűen nőnek, szépsége és mézelés tekintetében való elsőrendűsége miatt a vadgesztenye és kőrös helyébe sorfának volna alkalmazandó. E fa Dalmáciában, a Boche di Cattaroban a méhek legjobb táplálékát nyújtja, hazánkban is jól nő, semmi ápolást nem igényel.

Az osztrák méhészek a mülépek ápolásához denaturált szeszt kaptak, 32 családonként egy litert, vagyis egy kiló mülép gyártásához $\frac{1}{8}$ litert, azonban egy-egy kaptár részére legfeljebb $\frac{1}{4}$ kiló mülép számítható. Miután nálunk denaturált szesz literenként 4 K 40 fillérért beszerezhető, nálunk ilyen lépés szüksége nem forog fenn.

Tennivalók a méhesben.

Augusztus, szeptember.

A méhészetre lehető legkedvezőtlenebb aszályos nyár után a méhészt minden gondja arra irányul, hogy méheit megmentse a pusztulástól. Ahol volt épen eső és a tisztességgel kivirágzott, vándoroljon oda méheivel. A vándorlásnál nagyon figyeljen arra, hogy méhei le ne fulladjanak. Az eddigi kaptárak nem voltak figyelemmel a vándorlásra. Kaptárak készültek csak minden más körülményre való tekintet nélkül, minek következménye, hogy a vándorlás gyakran igen sok méhcsalád életébe kerül.

Aki a tandíjat e tekintetben még nem fizette volna le, gondos figyelemmel, előrelátással megmenekedjen tőlük. Minden esetre éjjel vándoroljunk!

Ahol nincs tisztességtől, ott etetéssel kell a méheket téli élelemmel ellátni és így menteni meg őket. Hogy az etetéshez szükséges cukrot megkapjuk-e és, hogy ezáltal sok tízezer méhcsaládot életben tarthattunk-e az attól függ, hogy a kormány kiutalja-e a cukrot?

A cukrot a téli etetésre hogyan kell elkészíteni, részletesen tárgyaljuk ezt a „*Méhek és a cukor*” című külön kiadványunkban, mely szerkesztőségünkben egy koronáért megrendelhető.

Szeptember hóban fejezzük be az etetést és akkor ne háborgassuk többet méheinket. A kijáró nyílásokra tegyük föl a fogas szűkítőt, hogy egerek és a halálfejú lepke ellen megvédjük kis adatainkat.

Tegyük meg az előkészületeket a mézelőfák őszi eltávolítására, hogy így méhlegelőt állandóan javítsuk, amire az Alföld egy dalu flórája mellett nagy szükség van. Ha jó méhlegelőink lesznek, az ideihez hasonló kegyetlen időjárás mellett sem jutnak talán méheink hasonló inségben.

A molyokat állandóan irtsuk, lépeinket kénezással óvjuk meg a molyok kártételeitől. Egyesületünknel kénlapok még mindig rendelkezésükre állnak!

Hadbavonult méhésztársaink méhállományának gondozásáról ne feledkezzünk meg!

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Tugyi Sándor, Jászkarajenő. Megkaptuk a válaszát juliusi számunkban közölt cikkére tett szerkesztői megjegyzésünkre. Azt akarja bebizonyítani, hogy nem annyira a rendszert, mint inkább egyéneket terheli a felelősség azokért a bajokért, amelyek a háborus idők alatt sújtották a közönséget, így például önt is, miután a saját esetét állítja mindeneknek elejbe. Különbben ismétli ugyanazt, amit már megírt, amit előző számunkban már le is adtunk. Ön is elmondta a magáét, mi is elmondtuk a véleményünket, most a közönségen a sor, hogy megalkossa a maga véleményét.

Soha nem szabad túlhajtani egyetlen esetet, főleg az embernek saját sérelmeit, amiből mindnyájunknak kijut bőven, különben visszatetszést kelt a közönségnél. Ne vegye tehát rossz néven, ha cikkét ezuttal nem közöltük. Vegye figyelembe, hogy lapunk állandóan egy tárggyal nem foglalkozhatik, mert akkor unalmassá válnék. Ujabb és újabb anyag kell, mely mindnyájunkat egyformán érdekel. Lapunk e számából is meggyőződhetik, hogy így is van ez helyesen.

**Műlép állandóan kapható egyesületünk-
nél, Szeged, Osztróvszky-utca 4. szám.**

A KISHIRDETÉSEK INGYEN ROVATA

Ez a rovat díjtalanul áll a tagok rendelkezésére.

Eladó egy darab álló háromkeret-soros Országos-Egyleti kaptár egy családra való keretekkel Jung Gábor (Békésm.) Ujvárosi 5. sz. őrház.

Keresek megvételre **Sötér Kálmán**: „A méh és világa” elméleti két kötet, gyakorlati rész két kötet. Megveszek egyéb méhészeti munkákat is. Ajánlatot kérek: **Brunner Ödön** állami tanító **Szeged 5. Királyhalom**.

Allást keres egy 38 éves, családos félkezű méhész, aki 21 év óta méhészkedik, aki ért a konyhakertészethez és gyümölcsészethez is, és aki maga készítette, még pedig kifogástalanul a kaptárait is. Tudakozódhatni: Tóth Józsefnél Kiskundorozsma, forráskúti templom.

A „Szegedvidéki Méhész-Egyesület” kasszas családokat keres megvételre.

Száz családra berendezett ötven családú méhészetem eladó. Értekezhetni **Hirschl Imrénél** Tiszaszentmiklós, Torontálmegye.

Keresek megvételre **Sötér Kálmán** „A méh és világa” elméleti rész első kötetét. Viasszal is fizethetem. Ajánlatot kér: **Czálík János**, Békéscsaba, Földváry-utca 9. szám.

Rokkant katonák is pályázhatnak méhészmesteri állásra a Szegedvidéki Méhész-Egyesülethez. Ajánlközesok az elnökség címére közvetlenül intézendők: **Szeged**, **Osztrovszky-utca 4-ik szám alá**.

Hogyan kell a sonkolyt müléppé átváltoztatni?

Kevés az olyan méhész, kinek ne lenne kiépített, de az építményben már **használatatlan** léppei (sonkoly, léptörmelék). De mivel a méhészkedők jelentékeny száma nem rendelkezik oly felszereléssel, hogy fentnevezett anyagok viasztartalmát kivonja, ennek következtében öreájuk nézve egy értéktelen anyagot képez.

De én ilyen sonkoly viasztartalmát, kivonva ebből a legtökéletesebb és **főfülmulhatatlan** „Ludwig” mülépet állítom elő gőzviaszolvasztóm segítségével. 1 kg. sonkoly után járó „Ludwig” mülép mennyisége a sonkoly minőségétől függ és **16—28 dgr.** között változhatnak.

Elfogadok salakmentes méhviaszt müléppé való átdolgozásra. A munkadíj 1 kg. viasz után **4 korona 50 fillér**. Esetleg cserébe fogadok 1 kg. viaszt, melyért 80 dgr. „Ludwig” mülépet adok.

Mülépről, eszközökről szóló képes árjegyzékem bárkinek ingyen és bérmentve küldetik.

RITZMANN LAJOS
MÜLÉPGYÁROS ÉS KERESKEDELMI MÉHÉSZ
ÓKÉR (Bácsmegeye).

5—10

Minden rendelés 2—3 nap alatt kielégítést nyer!

Küldje el sonkolykészletét!

SONKOLYT veszünk! A napviaszolvasztóból kikerült sonkolyt, valamint a kifőzött és kipréselt sejtek után visszamaradt törmelék sonkolyt is megveszi egyesületünk **különként egy (1) koronáért.** A sonkolyt szét kell teríteni és száraz helyen kell tartani.

A SZEGEDVIDÉKI MÉHÉSZ-EGYESÜLET.

A „Szegedvidéki Méhész-Egyesület“-nél kapható méhészeti eszközök

ÁRJEGYZÉKE:

1. Hanemann-rács, □ métere	22.—	korona
2. Keretfogó, darabja	6.—	”
3. Fenéktisztító	5.—	”
4. Oldaltisztító	5.—	”
5. Kampó (horonytisztító)	5.—	”
6. Kaptárszolga	4.—	”
7. Gummikeztyű	14.—	”
8. Műlépvágó	3.—	”
9. Távolság-hüvely, 100 darab	3.—	”
10. Vulkán füstölő	16.—	”
11. Igen praktikus itató (beakasztható, mint egy keret, bármilyen méretű kaptárba)	5.—	”
12. Csavaros karika az üvegablakokra, darabja	—10	”
13. Kasból lépek kivágására alkalmas hosszunyelű kés	7.—	”
14. Méhészsapka	15.—	”
15. Leszedhető távkapocs	3.50	”
16. Keretléc 100 drb 90—110 cm. hosszú	18.—	”

KÖNYVEK:

17. Kardos-rendszerű Hungária-kaptár ismertetése	1.—	korona
18. A méhek és a cukor, füzet	1.—	”
19. Maurice Maeterlinck: A méhek élete	2.50	”
20. Boconádi Szabó Imre: A méhek élete	3.—	”
21. Szétteljesítő méhész 1895—1905. régi évfolyamiból egy teljes évfolyam	3.—	”

Postai portó: az első két könyvnél 20—20 fillér, az utóbbi kettőnél 60—60 fillér.

Veszek állandóan mézet, viaszt, sonkolyt minden mennyiségben

a legmagasabb napi ár mellett. Ajánlatot csak ármegjelöléssel kérek. A szállításhoz szükséges mézbödönöket én állítom.

RITZMANN LAJOS műlépgyáros és kereskedelmi méhész Óker (Bácsmegeye).